

Kaja Kunnas

Viron politiikan kriisiä pyrittiin lauantaina ratkomaan Tallinnassa kansankokouksella. Kokeilu oli jatkoa viime vuoden protestiaallolle.

Matka Pärnusta kansankokoukseen Tallinnaan alkoi aikaisin aamulla. Bussin ikkunasta vilahtivat kymmenet aurinkoiselle jäälle kerääntyneet pilkkijät, mutta eläkkeelle jääneet traktorin kuljettaja Lembit Rallman ja metsäasiantuntija Ivo Ilmsalu matkustivat päättämään muutoksista politiikkaan.

Vierustoverit löysivät pian yhteisen sävelen.

"Hallitus on yksinkertaisesti huonontunut, ylpistynyt", sanoi Rallman.

Ilmsalu luki aamun Postimees-lehteä. "Tässä lukee aivan oikein: Hallitus on vieraantunut todellisuudesta", hän sanoi.

Ilmsalu ja Rallman kuuluivat 550:n satunnaisesti valitun Viron asukkaan joukkoon, jotka oli kutsuttu lauantaina kaikista maakunnista Tallinnaan äänestämään muutosehdotuksista poliittiseen järjestelmään.

Kansankokous oli jatkoa viime vuoden protestiaallolle Virossa.

Syksyn viimeisen mielenosoituksen ja demokratian kriisiä julistavan kansalaisvetoomuksen jälkeen presidentti Toomas Hendrik Ilves kutsui puolueiden ja protestiliikkeiden edustajat koolle. Päätettiin järjestää kansankokous.

Tietokoneohjelma kansankokousta varten hankittiin Islannista, jossa kansalaiset saivat tehdä perustuslain muutosehdotuksia internetissä vuoden 2009 kriisin jälkeen. Muuten mallia on otettu Yhdysvalloissa ja Britanniassa järjestetyistä aivoriivistä.

Virossa kansankokous sai purtavakseen monimutkaisia periaatteellisia kysymyksiä, kuten kuinka muuttaa puoluerahoitusjärjestelmä avoimemmaksi tai kuinka vähentää yhteiskunnan ylipolitisoitumista.

Kansalaisaloitetta nakersi se, että suurin osa väestöstä halusi viettää lauantainsa muualla kuin kokouksessa.

"Kieltäytyjiä oli yllättävän paljon, yli 60 prosenttia", sanoi osallistujat etsineen markkinatutkimuslaitos Emorin sosiologi Aivar Voog. Venäjänkieliset, vähemmän koulutetut ja nuoret kieltäytyivät useimmin, mutta maantieteellisesti Viro oli tasapuolisesti edustettu.

Pärnusta Tallinnaan matkanneessa bussissa vallitsi hillityn toiveikas ilmapiiri.

"Hyvin paljon on epäilijöitä, jotka ajattelevat, ettemme pysty vaikuttamaan. Sitten ei ainakaan pysty, jos ajattelee niin", sanoi eläkeelle jäänyt opettaja Reet Sinik Killingi-Nõmmeltä.

Bussin 14 matkustajalla oli erilaiset tyytymättömyyden aiheet.

Työtön Larissa Segeda piti epäkohtana Viron huonoja suhteita Venäjään. Eläkeläinen Ene Veeremaata huolestti se, ettei eläke kerry kaikista työvuosista. Monet olivat huolissaan köyhyydestä ja vaurauden epätasaisesta jakaantumisesta.

Kokouspaikalle Tallinnan laululavan viereen saapui 318 paikalle lupautuneista 550 ihmisestä, mikä oli järjestäjien mukaan aurinkoisena lauantaina hyvin.

Ihmiset ohjattiin pyöreisiin pöytiin noin kahdeksan hengen keskusteluryhmiin. Kukin sai käteensä äänestysnapin.

Ensin tarkastettiin osallistujajoukon koostumus. Enemmistö oli yli 56-vuotiaita ja naisia.

Iltakuuteen mennessä kokous oli äänestänyt 18 kysymyksestä.

Pärnuun palasi tyytyväinen bussillinen. "Olimme yllättävän yksimielisiä. Mutta kukaan ei sanellut, kuinka pitää äänestää", sanoi eläkeläinen Sinik.

"Jotakin ainakin saatiin aikaan. Oleellisimmat päätökset olivat, että puoluerahoituksella olkoon kontrolli ja salarahoituksesta tulkoon rangaistus", sanoi eläkeläinen Rallman.

Original article on the Helsingin Sanomat [webpage](#) .